

Deseta lekcija • Lesson Ten

A1

KOD CHARLIEA

✎ Redo the exercise with male subjects for speakers #1 and #2.

☆ Examples:

1. Šta si rađio u petak?
2. Prije podne sam *bio* na fakultetu.
3. A poslije toga?
4. Popodne sam *išao* u grad i *našao* se sa društvom.
5. A da li si sa njima *izašao* uveče?
6. Jesam. Večerali smo u restoranu.
7. Kako se zvao restoran, gdje se nalazi i šta ste naručili?
8. Zove se “Kod Charliea,” nalazi se u centru grada, a jeli smo ćevapčiće i pili pivo.
9. Da li ti je to prvi put u tom restoranu?
10. Ne, *bio* sam tamo već jedanput ranije.
11. Da li je bilo problema sa hranom u restoranu?
12. Ne, *nije* uopće bilo problema. Sve je bilo izvrsno. Onda sam *došao* kući autobusom.

✎ Redo the exercise with a feminine plural or masculine plural subject for #2. (note change in instructions).

1. Šta *ste* rađile u petak?
2. Prije podne *smo* bile na fakultetu.
3. A poslije toga?
4. Popodne *smo* išle u grad i našle se sa društvom.
5. A da li *ste* sa njima *izašle* uveče?
6. *Jesmo*. Večerali* smo u restoranu.
7. Kako se zvao restoran, gdje se nalazi i šta ste naručili?
8. Zove se “Kod Charliea,” nalazi se u centru grada, a jeli smo ćevapčiće i pili pivo.
9. Da li *vam* je to prvi put u tom restoranu?
10. Ne, *bi*le *smo* tamo već jedanput ranije.
11. Da li je bilo problema sa hranom u restoranu?
12. Ne, *nije* uopće bilo problema. Sve je bilo izvrsno. Onda *smo* došle kući autobusom.

*Note that only the verbs referring to the original speakers are marked for feminine. Once these speakers join the larger group, which presumably contains males as well, the verb forms referring to that mixed group must be masculine.

PISATI I NAPISATI

✎ **Replace** *domaći zadatak* with *priča*; *treće poglavlje* with *pismena vježba*; *ispit iz bosanskoga* with *kontrolni iz gramatike*.

☆ **Examples:**

1. Pišeš li *priču*?
2. Ne, već sam *je* napisao.
3. Vjerovatno čitaš *pismenu vježbu* u udžbeniku.
4. Ne, već sam *je* pročitao.
5. Da li onda *polazeš kontrolni iz gramatike* u ponedjeljak?
6. Da! Jer prošlog puta nisam položio, već sam izgubio glavu i pao.
7. Odlaziš li *opet* danas na fakultet?
8. Ne. Otišao sam u *petak*. Danas učim cijelog dana kod kuće.
9. Bravo, jer ćeš *tako* sve naučiti i nećeš više padati!
10. Bit će mi drago napokon uspjeti!

✎ **Redo the exercise with female subjects.**

1. Pišeš li *priču*?
2. Ne, već sam *je napisala*.
3. Vjerovatno čitaš *pismenu vježbu* u udžbeniku.
4. Ne, već sam *je pročitala*.
5. Da li onda *polazeš kontrolni iz gramatike* u ponedjeljak?
6. Da! Jer prošlog puta nisam *položila*, već sam *izgubila glavu i pala*.
7. Odlaziš li *opet* danas na fakultet?
8. Ne. *Otišla* sam u *petak*. Danas učim cijelog dana kod kuće.
9. Bravo, jer ćeš *tako* sve naučiti i nećeš više padati!
10. Bit će mi drago napokon uspjeti!

First go to the poem on page 149 and then come back and do these assignments (the vocabulary for these questions is in the box on page 148):

2. Napišite novu verziju pesme: umesto *lava* stavite *lavicu*, i umesto *muškog* imena *Brana* stavite žensko ime *Branka*.

*Bila jednom jèdna lavica.
Kakva lavica?
Strašna lavica! Narogušena i ljuta sva.
Strašno, strašno!
Ne pitajte šta je jela. Ta je jela šta je htela.
Tramvaj ceo, i oblaka jèdan deo.*

Stràšno! Stràšno!

Ìšla je na trī noge.
Gledala je na trī oka.
Slušala je na trī uva.
Stràšno! Stràšno!

Zubi oštri, pogled zao,
Òna za milost nije znala.
Stràšno! Stràšno!

Dok je Brànka jèdnog dana
Nije gumom izbrisala.
Stràšno! Stràšno!

3. Pjesma je na srpskom. Znam zbog riječi: **šta, hteo, ceo, deo, uva.**
4. Lav je velik, jer može jesti cijeli jèdan tramvaj. Ìma stràšan pògled. Òbìčno žìvòtinje ìmaju četiri noge, dva oka i dva uha, ali òva žìvòtinja ìma trī noge, trī oka i trī uha. Nè znam je li mlàd ili star. Ràdi šta žèli, kao dijete, dakle može biti mlàd. Zašto ìma te osnovne crte ne mogu reći. Bràna je vjerovatno mlàd jer crta na papìru kao svako dijete. Osim toga nè znam kakve crte ìma niti zašto.
5. U počètku je Brànu strah lava, jer on ga opisuje kao stràšan.
A na kraju je lava strah Bràne, jer on ga može izbrisati.
6. Moguće je da Bràna sumnja u svoje sposobnosti crtanja. Možda je vidio da lav ìma krìvi broj nogu, òčiju i ušiju, pa ga je zbog toga izbrisao. Ali možda je samo htio crtati nešto drugo. Òdlično crta! Ko zna šta će jèdnog dana biti?
7. Čini mi se da je lav glavni lik. I Bràni se tako čini jer ga je crtao. On misli samo na lava - pa tako mislimo i mi.
8. Istina je da Bràna crta lava. Lav je istina samo dok je na papìru. Bràna može da ga izbriše, ali on ne može Brànu izbrisati.

BOLE ME I NOGE I RUKE!

- ✂ Replace *prsti* with *palci*.
- ✂ Replace *noga* with *koljeno*, and *leđa* with *ramena*.
- ✂ Replace *knjige* with *rječnici*, *stolice*, *stolovi*.
- ✂ Replace *kafa* with *vino*, *pivo*.

☆ Examples:

1. Pomòzi mi, molim te! Bòle me i *koljena* i *ruke* i *ramena*, a nàročito *palci*!
2. Jèsi li bolestan?
3. Ne, čini mi se da sam zdrav, samo umoran. Ne mogu nòsiti òve *rječnike*.
4. Čuvaj se! Pomoći ću ti! Ali ako ja tebi pomažem, ti isto meni moraš pomoći.

5. U pisanju zadataka? Hajde da ućimo zajedno. Po mom mišljenju, ja i ti ćemo na taj način najlakše sve objasniti.
6. Slažem se. Glava me već boli od ućenja. Prvo ćemo odnijeti rječnike, onda ću te odvesti kod sebe kući kolima, pa ćemo tamo skupa ućiti.
7. Pomoglo nam je prošlog puta i vino!
8. Vjeruj mi, nisam na to zaboravila! Ako te ne boli i trbuh, imam dosta vina i za tebe i za sebe.

VJEŽBE

B1

 Replace koncert with (u) kino, (u) pozorište and ućiti (I) naućiti (P) with ćitati (I) proćitati (P); pisati (I) napisati (P).

☆ **Examples:**

1. Šta si rađio u subotu i nēdjelju?
2. Preko vikenda sam išao u kino i ćitao.
3. I jesi li proćitao sve?
4. Jesam ovog puta! Pao sam na ispitu prošlog pētko, ali nēću sad pasti.

1. Šta si rađio u subotu i nēdjelju?
2. Preko vikenda sam išao u pozorište i pisaao.
3. I jesi li napisao sve?
4. Jesam ovog puta! Pao sam na ispitu prošlog pētko, ali nēću sad pasti.

 Redo the exercise so that #2 is a female speaker.

1. Šta si rađila u subotu i nēdjelju?
2. Preko vikenda sam išla na koncert i ućila.
3. I jesi li naućila sve?
4. Jesam ovog puta! Pala sam na ispitu prošlog pētko, ali nēću sad pasti.

B2

After you have asked each other these questions in the past tense, make each one into a question about the future.

☆ **Examples:**

1. Šta ćeš rađiti preko vikenda?
2. Šta ćeš rađiti u ponēdjeljak popōdne?
3. Kako će ti profesori pomoći prije ispita?
4. Šta ćeš proćitati preko ljeta?
5. Da li ćeš napisati cijeli domaći zadatak za danas?
6. Šta ćeš gledati u kinu idućeg pētko?

B3

✂️ Replace *gláva* and *stòmak* with a) oči and uši and nos; b) šake and prsti and palci; c) stopala and prsti and nožni palci, adjusting the verb in the next to last line, and the numbers in the last line as appropriate.

*Note that the fifth word in line 2 of the original exercise should be *trbuh* and not *stòmak*.

☆ Examples:

1. Jao, *oči* me *bòle*!
2. *Bòle* li te i *oči* i *nos* i *uši*?
3. Baš se *rađi* o *očima* zbog toga što sam dugo čitao.
4. Čuvaj ih. Imaš samo *dva* oka, a ne *pet* *očiju*!

1. Jao, *šake* me *bòle*!
2. *Bòle* li te i *šake* i *prsti* i *palci*?
3. Baš se *rađi* o *šakama* zbog toga što sam dugo *pisao*.
4. Čuvaj ih. Imaš samo *dvije*, a ne *pet* *ruku*!

1. Jao, *stopala* me *bòle*!
2. *Bòle* li te i *stopala* i *prsti* i *nožni palci*?
3. Baš se *rađi* o *stopalama* zbog toga što sam dugo *hoda*.
4. Čuvaj ih. Imaš samo *dvije*, a ne *pet* *nogu*!

B4

✂️ Replace *òlovke* with *kratka pisma*, *njemački udžbenici*, *slatke kruške*.

✂️ Replace *torba* with *prostoriya*, *sto*, *soba*, *zgrada*.

☆ Examples:

1. Nema *kratkih pisma* nigdje u *ovoj* sobi!
2. Juče ujutro ih je *bilo*, ali *jutros* kad smo se *probudili** *više* ih *nije bilo*.
3. A da li je *bilo* *slatkih kruška* u *onoj prostoriji* *jutros*?
4. Da, *bilo* ih je u *ovoj prostoriji*, ali sad ih *nema*.
5. *Izgleda* da smo ih *zbilja izgubili*.

1. Nema *njemačkih udžbenika* nigdje u *ovoj* sobi!
2. Juče ujutro ih je *bilo*, ali *jutros* kad smo se *probudile** *više* ih *nije bilo*.
3. A da li je *bilo* *njemačkih udžbenika* na *onom stolu* *jutros*?
4. Da, *bilo* ih je na *ovom stolu*, ali sad ih *nema*.
5. *Izgleda* da smo ih *zbilja izgubile*.

*Note the fact that *smo se probudili* in the first example set refers to men or mixed company, while *smo se probudile* in the second set refers to a group of women.

✂️ Use this exchange as a model for narrating an instance when you lost something.

✂️ For those working on their own: review the exercise until you know it by heart. Pay attention to the way *nema*, *bilo* and *nije bilo* are used.

B5

✎ **Redo this drill in the past tense, using the verb pomoći and the singular forms:** profesor, profesòrica.

☆ **Examples:**

1. Profesori su nam pòmogli, ali mi njima* nìsimo pòmogli!
2. Zašto im nìste pòmogli?
3. Zato što još nè znàmo dosta o òvom pìtanju!
4. Učite pa ćete naučiti!

1. Profesòrica nam je pòmogla, ali mi njoj* nìsimo pòmogli!
2. Zašto joj nìste pòmogli?
3. Zato što još nè znàmo dosta o òvom pìtanju!
4. Učite pa ćete naučiti!

1. Profesor nam je pòmogao, ali mi njemu* nìsimo pòmogli!
2. Zašto mu nìste pòmogli?
3. Zato što još nè znàmo dosta o òvom pìtanju!
4. Učite pa ćete naučiti!

*Note the correction of the longer form of the pronoun in the second half of sentence #1.

B6

a. **Do first a present tense version of B5, replacing pomagati with govòriti (in the case of profesori) and odgovàrati (in the case of mi), and then a past-tense version, replacing pomoći with govòriti (in the case of profesori) and odgovòriti (in the case of mi).**

☆ **Examples:**

1. Profesori nam govòre, ali mi njima* ne odgovàramo!
2. Zašto im ne odgovàrate?
3. Zato što još nè znàmo dosta o òvom pìtanju!
4. Učite pa ćete naučiti!

1. Profesori su nam govòrili, ali mi njima* nìsimo odgovòrili!
2. Zašto im nìste odgovòrili?
3. Zato što još nè znàmo dosta o òvom pìtanju!
4. Učite pa ćete naučiti!

*Note the correction of the longer form of the pronoun in the second half of sentence #1.

b. **Make both present and past tense versions, replacing pomagati and pomoći with vjerovati.**

☆ **Examples:**

1. Profesori nam vjeruju, ali mi njima* ne vjerujemo!
2. Zašto im ne vjerujete?
3. Zato što još nè znàmo dosta o òvom pìtanju!
4. Učite pa ćete naučiti!

1. Profesori su nam vjerovali, ali mi njima* nìsimo vjerovali!
2. Zašto im nìste vjerovali?

3. Zato što još ne znamo dosta o ovom pitanju!

4. Učite pa ćete naučiti!

*Note the correction of the longer form of the pronoun in the second half of sentence #1.

B7

Work in pairs to come up with five examples each of time expressions.

☆ Examples:

1) accusative

u petak, na dva dana, za mjesec dana, cijeli dan, u subotu

2) genitive

ove godine, iduće srijede, prošlog petka, prošle godine, idućeg ljeta

3) instrumental

petkom, svakim danom, godinama, utorkom i četvrtkom, mjesecima

DOMAĆI ZADATAK

C1

Translate:

- Imat ćemo prijatelje u Francuskoj i Grčkoj. Imali smo prijatelje u Engleskoj i Njemačkoj.
- Ići će kolima kroz New York. Išli su vozom kroz Sjevernu Ameriku.
- Ja ću jesti meso. On je jeo četiri jabuke i šest narandži.
- Ići ću u Argentinu na mjesec dana.
- S kim ćeš stanovati na jesen? Prošle godine sam stanovala s prijateljem / prijateljicom. **or:** Prošle godine sam stanovao s prijateljem / prijateljicom.
- Hoćeš li mi to objasniti? Ne razumijem.
- Čim* napišeš ono pismo, čitat ću ga.

* This conjunction will be learned in Lesson 13.

C2

Fill in the blanks with the correct perfective or imperfective verb.

- Javi mi se* odmah! Svaki dan ja ti se* javljam, a ti mi se* nisi javio već sedmicu dana.
*Note that the verb must be accompanied by "se" each time it occurs in the sentence, and each "se" must appear in the correct position with respect to other clitics in the clause.
- Koliko puta moram polagati ovaj ispit da ga položim?
- Kad me zoveš, uvek dolazim, ali prošle nedelje nisam mogla doći.
- Podi u grad! Sada mi polazimo na fakultet, a poslije ćemo i mi poći u grad.
- On satima već čita. Kada ćeš ti taj roman pročitati?
- Ti uvijek meni rukom pišeš divna pisma, ali sam ja danas tebi napisao pismo preko interneta!

7. Jučer ste joj **kúpili** kruh, jaja i mlijeko. Danas joj mi **kupujemo** šećer, kafu i čaj.
8. **Odgovori** mu! Oni su mu već **odgovorili**.
9. Obično ujutro **pijem** mnogo sokā od nārandže za doručak, ali juče sam **pópila** dvije čaše mlijeka.
10. Ja i moja cimerica **dijelimo** našu sobu, i **podijelit** ćemo hranu koju* šalje moja majka u petak.
* **This usage of koji will be explained in Lesson 12.**
11. Kad **pójedeš** krušku, dōđi ovamo!
12. **Spremaj** stan! Strašno je neuredan.
13. Pet sati je. Vrijeme mi je da **odem**.
14. Jesi li **oprala** lice?
15. **Uzmi** novac za benzin.
16. On je nekoliko puta **padao** na ovom ispitu.
17. Ako **staviš** kompjuter ovdje na stol, bit će mi lakše raditi.
18. Nikad nećeš znati kako **ocijēnjiti** to što radim.

C3

Translate the first sentence in each group into English, and the two that follow it into BCS, using the first sentence as a model.

1. a. He ate an entire tram.
b. Pójeli smo pet krušaka.
c. Bila jednom jedna lavica, i pójela je dio oblaka.
2. a. We brought you the heavy things by car, but we carried the light things ourselves. *
b. Dōnijeli smo dijete do restorāna.
c. Dōvezli smo vam ovu lijepu stolicu vlakom.
*Note that the verb used in this sentence: dōvesti, dōvezem, is missing from the glossary. It means “bring by vehicle”.
3. a. There was no more time.
b. Nije bilo krušaka u kući.
c. Nije bilo stvari u kolima.
4. a. We helped her yesterday.
b. Danas ti pomažem.
c. Pomogli su ljudima.
5. a. It doesn't matter to them.
b. Svejedno nam je.

- c. Nije mi svejedno.
6. a. ... because I am not hungry.
 b. ... zbog toga što je tri sata popodne.
 c. ... zbog toga što nisu zanimljivi.

C4

Match word to picture. One picture may illustrate more than one word.

stopala noga ruka koljeno prst obrve oči lice glava uho palac nos kosa šaka

C5

Insert a noun related to a part of the body after each number. Write the number out in words: glava, oko, noga, palac, prsti, ruka, trbuh, uho, vrat, želudac.

For example: sedam glava

- 1 jedan vrat
- 2 dvije ruke
- 3 tri stomaka
- 4 četiri oka
- 5 pet očiju
- 6 šest želudaca
- 7 sedam glava
- 8 osam palaca
- 9 devet nogu
- 10 deset prstiju
- 11 jedanaest ušiju

C6

1. lakat
2. ruka, noga, oko, uho, prst
3. DLsg ruci, nozi; Npl trbusi, zeluci, stomaci
4. leđa

5. List all the neuter nouns among the body-part vocabulary, singular and plural.

<i>singular</i>	<i>plural</i>
oko	oči*
uho	uši*
rame	ramena
koljeno	koljena
stopalo	stopala

*These two nouns change gender between singular and plural: the plural is feminine.